

Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişki

AKLIMDA!

Toplama işleminde verilmeyen toplananı bulmak için toplamdan verilen toplanan çıkarılır.

Örneğin:
$$\begin{array}{r} + 12 \\ + 20 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ - 20 \\ \hline 12 \end{array}$$

Etkinlik: Aşağıdaki işlemleri örnekteki gibi yapalım.

$$12 + 5 = 17$$

$$17 - 5 = 12$$

$$17 - 12 = 5$$

$$38 + 14 = 52$$

$$45 + 21 = 66$$

$$61 + 20 = 81$$

$$16 + 13 = 29$$

Etkinlik: Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananı çıkarma işlemi yaparak bulalım.

$$\begin{array}{r} + \dots \\ + 22 \\ \hline 47 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \\ + \dots \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \dots \\ + 23 \\ \hline 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ + \dots \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \dots \\ + 15 \\ \hline 27 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ + \dots \\ \hline 63 \end{array}$$

Etkinlik: Problemlerin matematik cümlelerini yazalım. Problemleri çözelim.

Problem: Bir kutuda bulunan kalemlere 12 kalem daha eklersem 27 kalem oluyor. Başlangıçta kutuda kaç kalem vardı?

Matematik Cümlesi:	<input <="" td="" type="text" value="?"/> <td>+</td> <td><input type="text" value="12"/></td> <td>=</td> <td><input type="text" value="27"/></td>	+	<input type="text" value="12"/>	=	<input type="text" value="27"/>
Çözüm:	$27 - 12 = 15$				

Problem: Ahmet çantasındaki misketlere 24 tane daha ekleyince 42 misketi oldu. Ahmet'in çantasında başta kaç misket vardı?

Matematik Cümlesi:	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	=	<input type="text"/>
Çözüm:					

Problem: Sınıfımızda 18 tane hikâye kitabı vardı. Öğretmenimiz sınıfa bir miktar daha hikâye kitabı getirince 56 tane hikâye kitabımız oldu. Öğretmenimiz kaç tane hikâye kitabı getirmiştir?

Matematik Cümlesi:	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	=	<input type="text"/>
Çözüm:					

Problem: Hangi sayıya 32 eklersem sonuç 65 olur?

Matematik Cümlesi:	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	=	<input type="text"/>
Çözüm:					

AKLIMDA!

Çıkarma işleminde **eksileni** bulmak için **çıkan** ve **fark** toplanır.

Örnek:

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 16 \\ \hline 38 \end{array} \quad \begin{array}{r} 38 \\ + 16 \\ \hline 54 \end{array}$$

Etkinlik: Aşağıdaki işlemleri gibi yapalım.

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 16 \\ \hline 24 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 29 \\ \hline 22 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 13 \\ \hline 19 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 18 \\ \hline 17 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 25 \\ \hline 38 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 56 \\ \hline 25 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 42 \\ \hline 18 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 63 \\ \hline 24 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 34 \\ \hline 14 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 55 \\ \hline 33 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 21 \\ \hline 36 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 34 \\ \hline 27 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 41 \\ \hline 15 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 27 \\ \hline 15 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 33 \\ \hline 20 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

Etkinlik: Problemlerin matematik cümlelerini yazalım. Problemleri çözelim.

Problem: Bir ağaçtaki eriklerden 24 tanesini topladım. Ağaçta 26 erik kaldığına göre en başta ağaçta kaç erik vardı?

Matematik Cümlesi: $\boxed{?} - \boxed{24} = \boxed{26}$

Çözüm: $24 + 26 = 50$

Problem: Buzdolabındaki yumurtalardan 15 tanesi kırılınca buzdolabında 32 yumurta kaldı. Buzdolabında başlangıçta kaç yumurta vardı?

Matematik Cümlesi: $\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

Çözüm:

Problem: Kitaplıktaki kitaplardan 19 tanesini okuyunca kitaplıkta 25 tane okumadığım kitap kaldı. Kitaplıkta başlangıçta kaç kitap vardı?

Matematik Cümlesi: $\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

Çözüm:

Problem: Bir çıkarma işleminde çıkan 15, fark 45 olduğuna göre eksilen kaçtır?

Matematik Cümlesi: $\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

Çözüm:

AKLIMDA!

Çıkarma işleminde çıkanı bulmak için eksilenden fark çıkarılır.

Örnek:

$$\begin{array}{r} 65 \\ - \dots \\ \hline 23 \end{array} \quad \begin{array}{r} 65 \\ - 23 \\ \hline 42 \end{array}$$

Etkinlik: Aşağıdaki işlemleri gibi yapalım.

$$\begin{array}{r} 39 \\ - \dots \\ \hline 23 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ - \dots \\ \hline 24 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ - \dots \\ \hline 36 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ - \dots \\ \hline 25 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 86 \\ - \dots \\ \hline 58 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ - \dots \\ \hline 22 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ - \dots \\ \hline 48 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \\ - \dots \\ \hline 16 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \\ - \dots \\ \hline 34 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ - \dots \\ \hline 26 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 81 \\ - \dots \\ \hline 43 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ - \dots \\ \hline 14 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 \\ - \dots \\ \hline 19 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ - \dots \\ \hline 22 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ - \dots \\ \hline 87 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

Etkinlik: Problemlerin matematik cümlelerini yazalım. Problemleri çözelim.

Problem: Ablam 45 tane boya kalemlerinden birazını bana verince ablamın 32 tane boya kalemi kaldı. Ablam bana kaç tane boya kalemi verdi?

Matematik Cümlesi:	45	-	?	=	32
Çözüm:	45 - 32 = 13				

Problem: Bir depoda 76 çuval şeker vardı. Bir miktar şeker satılınca geriye 47 çuval şeker kaldı? Kaç çuval şeker satılmıştır?

Matematik Cümlesi:		-		=	
Çözüm:					

Problem: Bir otobüste 54 yolcu vardı. Yolculardan bir kısmı 1. durakta inince otobüste 25 yolcu kaldı. 1. durakta kaç yolcu inmiştir?

Matematik Cümlesi:		-		=	
Çözüm:					

Problem: Eksileni 84, farkı 59 olan çıkarma işleminde çıkan kaç olur?

Matematik Cümlesi:		-		=	
Çözüm:					